

Välkomna till

Samhällsbyggardagen i Västernorrland 2026

SVENSKT NÄRINGSLIV

BYGGFÖRETAGEN

Installatörs företagen

Almega

MASKIN ENTREPRENÖRERNA

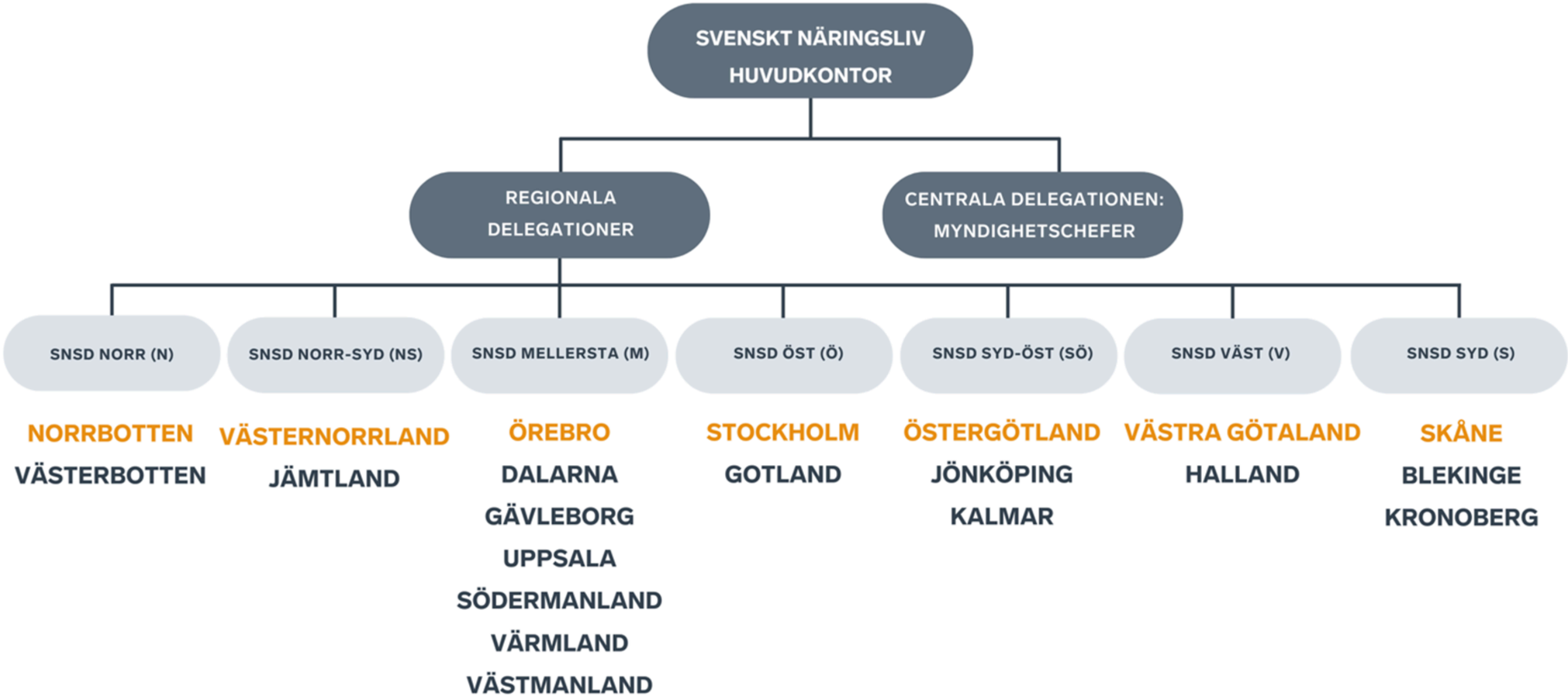
Svenskt Näringslivs arbete

- Geopolitiska omvärlden
- Påverka beredskapsarbetet
- Påvisa näringslivets roll
- Stöd och vägledning till det enskilda företaget

SVENSKT NÄRINGSLIV

Svenskt Näringslivs säkerhetsdelegationer

SVENSKT NÄRINGSLIV

Anmäl dig här

Säkerhetskonferens: Ekonomisk krigföring

6 november 09:00-13:00

Clarion Hotel Sundsvall

Dagens program

- Hur bygger vi tillsammans upp totalförsvarsförmågan i Västernorrland? - Anders Gustin
- Beredskap i affärsavtalen - Sanna Wallerstedt
- Fika
- Rundabordssamtal
- Panelsamtal
- Summering och avslut

Samhällsbyggardagen i Västernorrland 2026

Hur bygger vi tillsammans upp totalförsvarsförmågan i Västernorrland?

Anders Gustin

Strategisk branschsamordnare
Installatörsföretagen

Hur bygger vi tillsammans upp totalförsvarsförmågan i Västernorrland

Anders Gustin, strategisk branschsamordnare

Så stärker vi företagens beredskap – tillsammans med myndigheterna

BYGGFÖRETAGEN | Installatörsföretagen | Innovationsföretagen | MASKIN ENTREPRENÖRERNA | byggmaterialindustrierna | Glasbransch FÖRENINGEN

Byggnäringens beredskapsgrupp

Byggföretagen
Lars Redtzer

Installatörsföretagen
Anders Gustin

Innovationsföretagen
Maria Lindström

Maskinentreprenörerna
Veronica Sandström

Byggmaterialindustrierna
Veronica Koutny Sochman

Glasbranschföreningen
Jenny Svärd

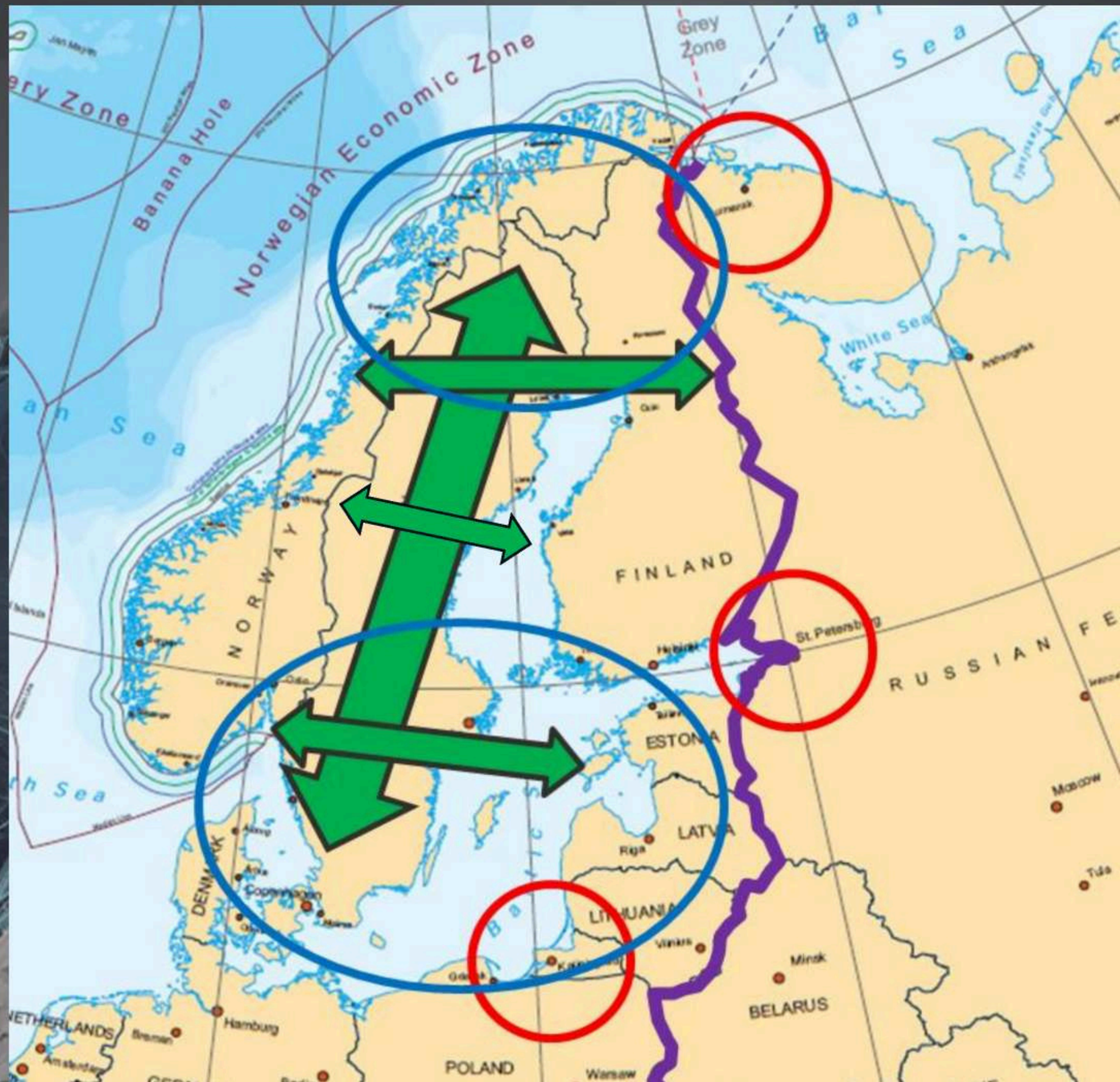
Tillsammans har vi 15 000 företag som medlemmar, med totalt ca 300 000 anställda.

BYGGFÖRETAGEN Installatörs företagen | Innovationsföretagen MASKIN ENTREPRENÖRERNA byggmaterial industrierna Glasbransch FÖRENINGEN

(Ny) strategisk kontext

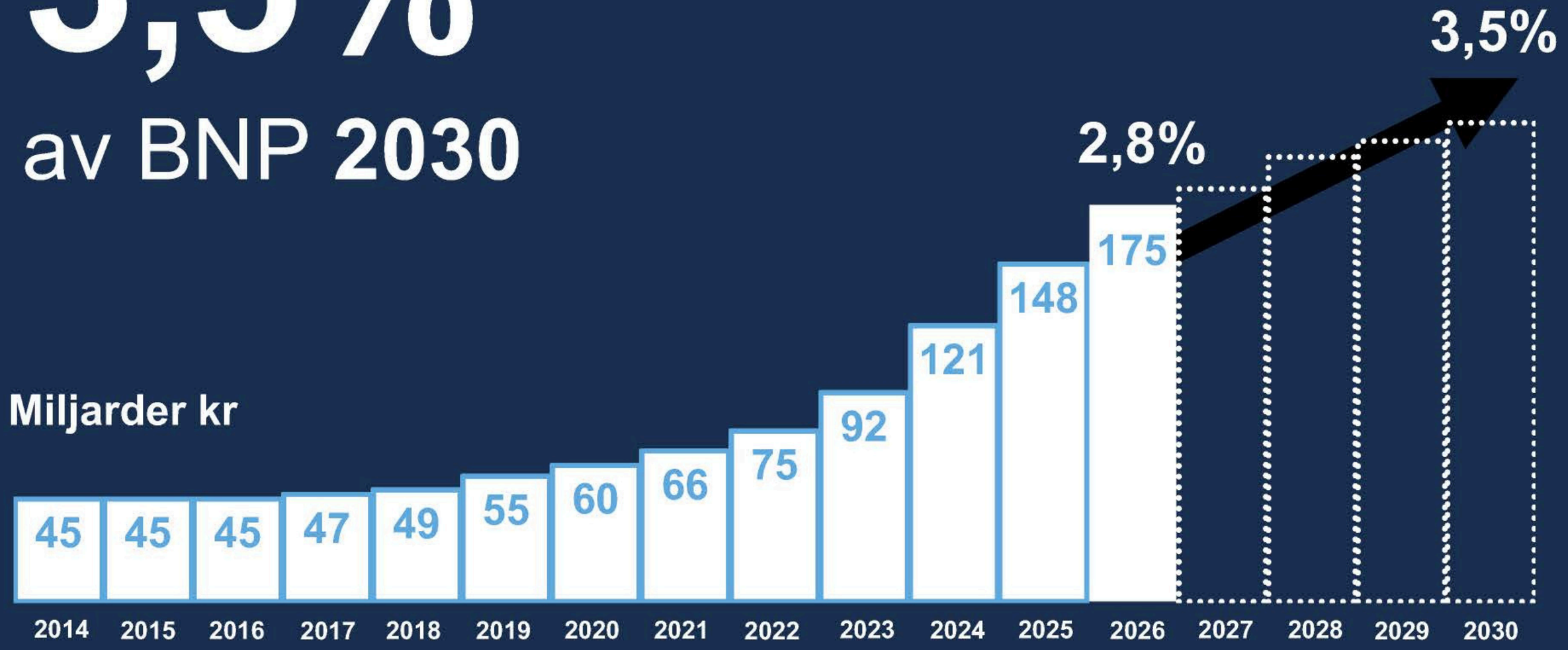
Försvaret av Sverige/Alliansen
börjar vid gränsen mot
RYSSLAND

3,5%

av BNP 2030

Militära försvaret

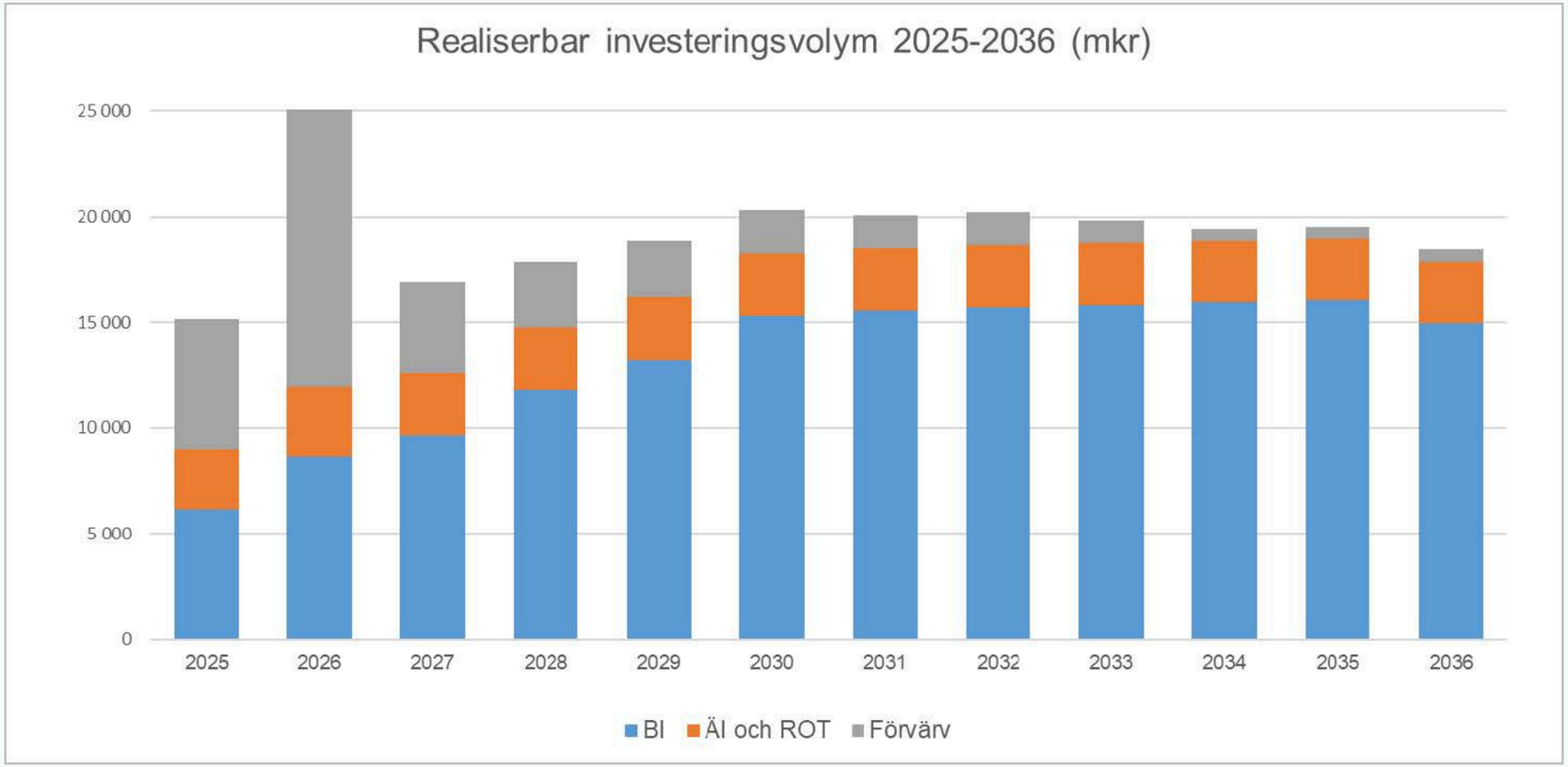
Installatörs företagen

Från slott till koja

Källa: Fortifikationsverket

Bedömd investeringsvolym – Försvarsbeslut 2025-2030

Källa: Fortifikationsverket

Installatörs företagen

Förråd och skärmtak

Fortifikationsverket har fått regeringsbeslut på att investera i nybyggnation av förråd och skärmtak för mer än 8 miljarder kronor. Satsningen innehåller 218 byggnader som ska uppföras över hela landet under perioden 2024-2030.

Källa: Fortifikationsverket

Civila försvaret

BYGGFÖRETAGEN
Installatörs företagen
Innovationsföretagen
MASKIN ENTREPRENÖRERNA
byggmaterial industrierna
Glasbransch FÖRENINGEN

Civila försvaret

- Bygger på att samhället rullar på i så stor utsträckning som möjligt.
- Vi kan lämna barn på dagis och skola och gå på jobbet som vanligt.
- Näringslivets del helt avgörande och då måste personal vara på jobbet för att kunna bidra.
- Ekonomin måste fungera i såväl fred som kris och krig.
  Och då på alla nivåer:
  - Privatekonomin
  - Företagens ekonomin
  - Sverige AB

Listan med de viktigaste samhällsfunktionerna

Områden inom beredskapssektorer

Ekonomisk säkerhet
- Finansiering av offentlig verksamhet
- Utbetalningar av statliga ersättningar

Elektroniska kommunikationer och post
- Digital infrastruktur
- Elektronisk kommunikation
- Post

Energiförsörjning
- Bränslen och flytande drivmedel
- El
- Energigas
- Fjärrvärme och fjärrkyla

Finansiella tjänster
- Betalningsförmedling
- Säkerställande av finansiell stabilitet
- Försäkring
- Sparande, finansiering och finansiell riskhantering

Försörjning av grunddata
- Grunddata

Hälsa, vård och omsorg
- Blodförsörjning
- Folkhälsa
- Försörjning av sjukvårdsprodukter
- Hälso och sjukvård
- Smittskydd – människor
- Socialtjänst
- Tandvård

Industri, byggande och handel
- Bygg och anläggning
- Handel
- Industri

Livsmedelsförsörjning och dricksvatten
- Avfallshantering
- Avlopp
- Djurens hälso-och sjukvård
- Dricksvattenförsörjning
- Livsmedelsdistribution
- Måltidsverksamhet
- Primärproduktion
- Smittskydd – djur
- Säkra livsmedel och säkert dricksvatten

Ordning och säkerhet
- Bevakning och fysiskt skydd av samhällsviktig verksamhet
- Kontroll, skydd och övervakning av Sveriges gränser
- Dömande och rättsvårdande verksamhet

Räddningstjänst/skydd av civilbefolkningen
- Räddningstjänst
- Skydd av civilbefolkningen

Transporter
- Kollektivtrafik
- Landtransporter
- Lufttransporter
- Sjötransporter
- Terminaler

Utrikeshandel
- Utrikeshandel

Områden utanför beredskapssektorer

- Allmänna val
- Beredskap och hantering av samhällsstörningar
- Hantering av avlidna och begravningar
- Kulturarv
- Migration och befolknings rörelser
- Nyheter och samhälls-information
- Personalförsörjning under höjd beredskap
- Psykologiskt försvar
- Rymdsäkerhet
- Säkerställande av rikets ledning och offentlig förvaltning
- Forskning
- Omsorg av barn och elever
- Utbildning för barn och elever
- Utbildning för vuxna studerande
- Legitimering och signering
- Militärt försvar

Myndigheten för civilt försvar

Geografiskt områdesansvar

Nationell

Regeringen med särskilt stöd av Myndigheten för civilt försvar

Högre regional

6 civilområdesansvariga länsstyrelser

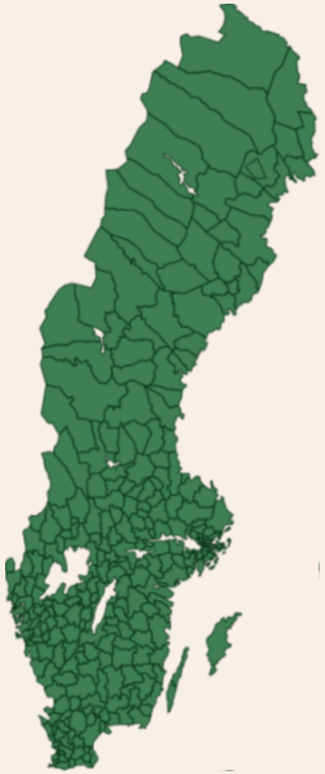
Regional

21 länsstyrelser

Lokal

290 kommuner

Aktörer med ett författningsstyrt ansvar att inom respektive område uppnå samordning av tvärsektoriella frågor - både i kris och under höjd beredskap.

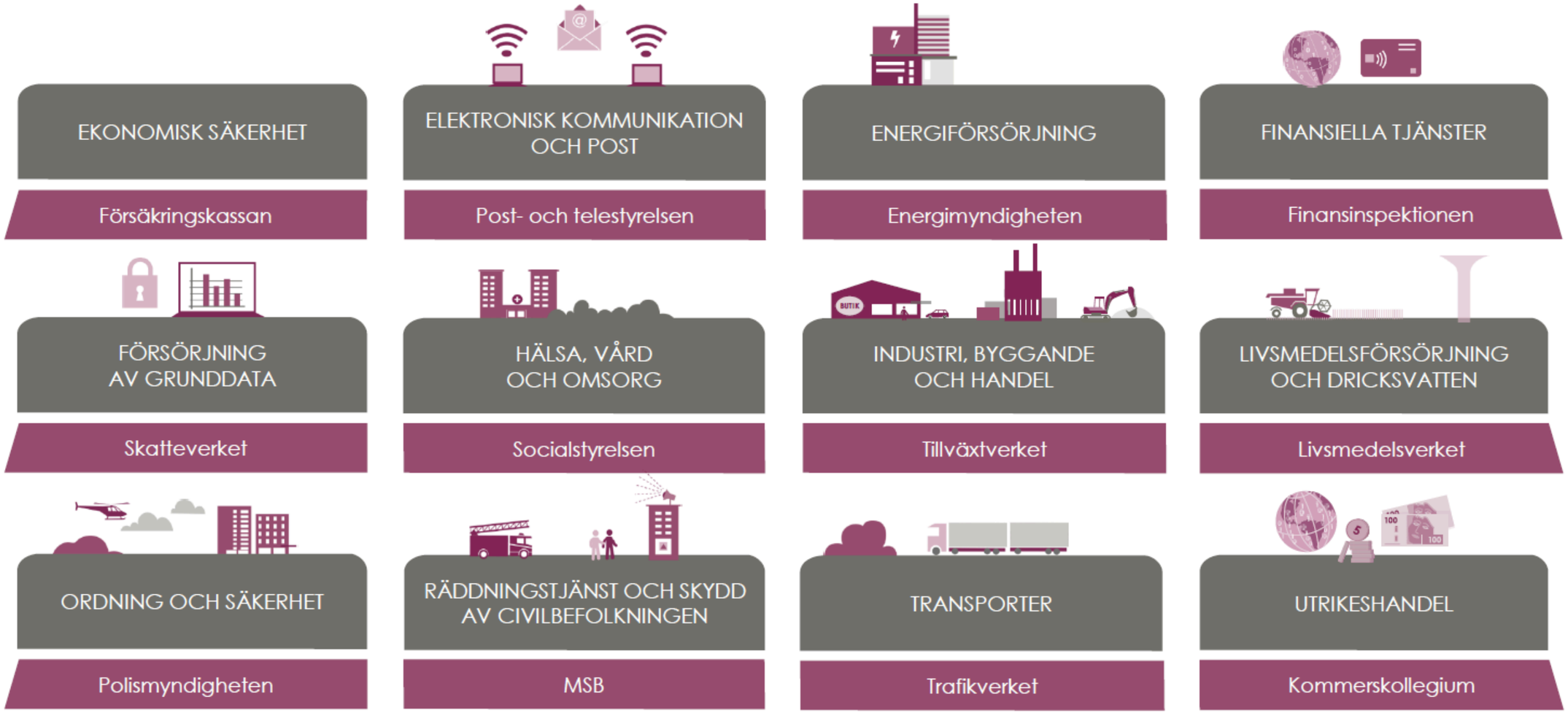
Myndigheten för civilt försvar

SOU 2025:68 klar juni 2025

Ny beredskapssektor för Industri, Bygg och Handel (regeringsbeslut 26/6)

- Tillväxtverket, Boverket och SGU
- Uppbyggnad ny bygg- och reparationsberedskap
- Införa maskinregister, utred civilplikt för byggsektorn
- Befintlig upphandlingslagstiftning (LOU, LUF, LUFS)
- Ny upphandlingsform: f-avtal
- Försörjningsanalyser, boverket har startat upp två delprojekt där vi i byggnäringen deltar.
  - -Författningsberedskap
  - -Försörjningsberedskap

12 beredskapssektorer

Sektorsansvarig myndighet har i uppgift att leda arbetet med att samordna åtgärder, driva på och stödja arbetet inom sektorn, verka för samverkan och samordning med andra aktörer.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Återuppbyggnad av ny Bygg- och reparationsberedskap

- Tidigare BRB lades ned helt 2007 (1944-2007).
- MCF fick regeringsuppdraget att utveckla och etablera ny BRB 2 september 2026.
- Delredovisning 1 mars 2027 och skriftlig slutredovisning till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet 30 april 2027).
- Organisation, struktur 1.0 igång- Q2 2027.

Totalförsvaret

- **Styrkan i totalförsvaret bygger på att så mycket som möjligt decentraliseras.**
  - Och då viktigt att företagen är redo och rustade att bidra över hela landet som ett första stöd för att upprätthålla samhällsviktiga funktioner.

- **Ansvar, närhets och likhetsprincipen skall gälla.**
  - Och då hamnar en hel del ansvar på våra kommuner och regioner. Vi får heller inte glömma bort fastighetsägare som bedriver samhällsviktig verksamhet i sina lokaler.

- **Grunden att använda befintliga avtalsvägar**
  -Inom de 290 kommunerna och 21 regionerna finns tiotusentals avtal med oss inom byggnäringen redan idag.

- **Om vi får med beredskap i de avtalen så bygger vi snabbt upp totalförsvarsförmågan i samhället över hela landet.**
  -Naturlig punkt att koppla ihop näringslivet och offentliga sektorn.
  -Och inom ramen för avtalen börja bygga upp resiliensen i samhället.
  -Öva tillsammans.

- **Stöd och hjälp till företagen**
  -Byggföretagen webbutbildning. Civil beredskap i praktiken – för byggföretag • Byggbranschens utbildningscenter
  -Maskinentreprenörerna Maskinentreprenörerna - Affärsplanering för ofred
  - Almega beredskap | Almega
  - Installatörsföretagen FAQ Beredskap för företag i installationsbranschen — Installatörsföretagen
  -Beredskap för företagen MCF Beredskap för företag : Om krisen eller kriget kommer
  -Öva ditt företag (MCF Så stärker ni er beredskap kommer inom kort)

Samhällsbyggardagen i Västernorrland 2026

Beredskap i affärsavtalen

Sanna Wallerstedt

Affärs- och entreprenadjurist

Byggföretagen

Beredskap i affärsavtalen

BYGGFÖRETAGEN

Försörjningsberedskap

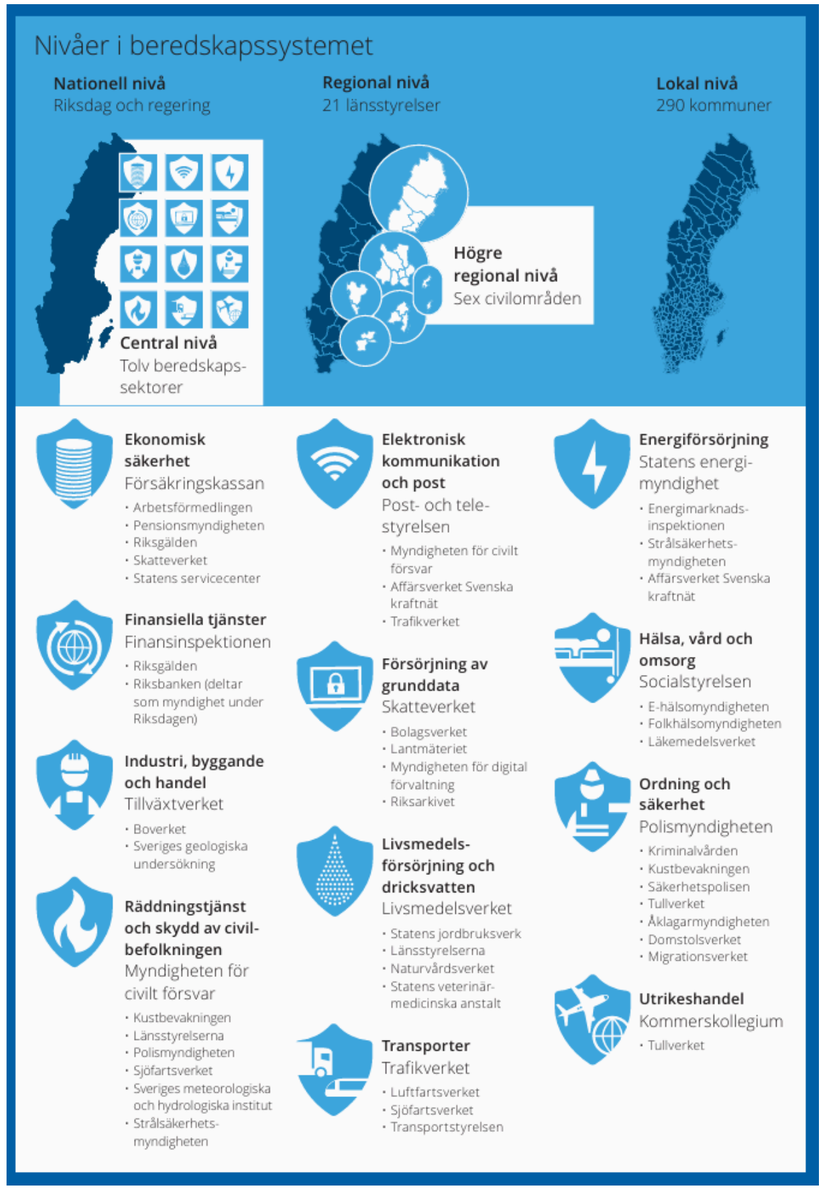
- Kräver **samverkan** mellan myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och enskilda.
- Staten skapar förutsättningar, regelverk och nödvändig planering så att resurser kan användas när det behövs.
- Företagen äger en stor del av de resurser som krävs.
- Försörjningsberedskap byggs i **avtal**, i lager, i planering, i övningar och i förberedda beslut.

BYGGFÖRETAGEN

Privat-offentlig samverkan

- 12 beredskapssektorer
- Samordnas av 12 sektorsansvariga myndigheter
- 6 civilområden – 6 civilområdesansvariga länsstyrelser
- 67 beredskapsmyndigheter (varav 21 länsstyrelser)
  - Vidta åtgärder för att stärka försörjningsberedskapen inom myndigheternas ansvarsområde
  - 24 har fått uppgift att identifiera verksamheter som lämpar sig för försörjningsberedskapsavtal
- Myndigheten för civilt försvar
  - Stödja och samordna försörjningsberedskapen på nationell nivå

BYGGFÖRETAGEN

Hinder

- Otydlig struktur för samverkan och bristande tydlighet i ansvarsfördelning.
- Oklart hur prioritering och avdömning av resurser kommer att ske på olika nivåer.
- Svårigheter att dela information.
- Otydliga finansieringsprinciper för företagens medverkan och åtgärder.
- Upphandlingsregler.
- Skillnader i kultur och arbetssätt.

Samverkan i avtal

- Företag som utgångspunkt inte skyldiga att upprätta kontinuitet eller beredskap i sin verksamhet gentemot det allmänna.
- Viktigt att frivillig samverkan sker
  - Måste vara förenlig med regler om offentlig upphandling, konkurrens, statsstöd m.m.
- Avtalad beredskap
  - bidrar till förutsebarhet
  - minskar behovet att tillämpa extraordinära befogenheter
- Höjd beredskap leder inte i sig till att avtal upphör att gälla.

Beredskapsvillkor

- Åtgärder utöver vad som förväntas för att säkerställa rimlig leveranssäkerhet i fredstid, för att höja leveransförmåga vid höjd beredskap.
- Kan vara
  - Beskrivning nödvändig organisation och resurser för att kunna leverera även vid höjd beredskap.
  - Risk- och sårbarhetsanalys av egen verksamhet och leveranskedjor.
  - Upprätta planering och organisation för höjd beredskap.
  - Prioritering
  - Kontinuerlig samverkan och övningar
  - Uppföljning

- Olika villkor, t ex nivå och tid, kan behövas vid kortvariga störningar, fredstida kriser och höjd beredskap

BYGGFÖRETAGEN

Upphandling och beredskap

- Huvuddelen av beredskapshöjande avtal ska tecknas enligt ordinarie upphandlingsregler.
  - Kontrakt ska konkurrensutsättas
    - Upphandlande organisation
    - Kontrakt
    - Ekonomiska villkor
    - Anskaffning varor, tjänster, byggentreprenader
- Undantag nationella säkerhetsintressen, restriktivt.
- Begränsningar som kan innebära utmaning.

Beredskapsavtal

- Samlingsbegrepp.
- Syfte att stärka eller upprätthålla tillgången till varor, tjänster eller förmågor som behövs vid störningar, fredstida kriser, höjd beredskap och krig.
- Inte en särskild juridisk avtalsform.
- Omfattar olika typer av avtal och överenskommelser.
- Alla F-avtal är beredskapsavtal, men alla beredskapsavtal är inte F-avtal.

F-avtal

- Statligt.
- Används restriktivt.
- Säkra nationellt prioriterad förmåga av väsentlig betydelse för totalförsvaret.
- När behovet inte kan tillgodoses genom ordinarie upphandling, marknadsmekanismer eller mindre ingripande åtgärder.
- Grundas på nationella och sektorsvisa försörjningsanalyser samt omfattas av nationell samordning och prioritering.
- Bygger på frivillighet.

MCF:

F-avtal föreslås vara avtal som:

- bidrar till att stärka eller upprätthålla Sveriges försörjningsberedskap och
- avser förmågor kopplade till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen

1. Arbetsförmedlingen	13. Pensionsmyndigheten
2. Boverket	14. Polismyndigheten
3. E- hälsomyndigheten	15. Post- och telestyrelsen
4. Folkhälsomyndigheten	16. Riksgäldskontoret
5. Försäkringskassan	17. Sjöfartsverket
6. Kustbevakningen	18. Socialstyrelsen
7. Lantmäteriet	19. Statens energimyndighet
8. Livsmedelsverket	20. Statens jordbruksverk
9. Luftfartsverket	21. Statens veterinärmedicinska anstalt
10. Migrationsverket	22. Strålsäkerhetsmyndigheten
11. Myndigheten för civilt försvar	23. Svenska kraftnät
12. Myndigheten för psykologiskt försvar	24. Trafikverket

BYGGFÖRETAGEN

Vad krävs för att avtalad beredskap ska fungera?

- Frivillighet
- Överväg avtalsform
- Urval och bedömning av leverantörer
- Ekonomisk hållbarhet och riskfördelning
  - Kompensation för att hålla kapacitet i fredstid
  - Vid aktivering i kris och krig
  - Försäkring och långsiktig finansiering
- Målkonflikter, prioritering
- Juridisk tydlighet t ex aktiebolagsrätt, konkurrensrätt, säkerhetsskyddsreglering, upphandlings- och immaterialrätt
- Informationshantering och sekretess

BYGGFÖRETAGEN

Vägledning

- MCF
  - Vägledning för beredskapsavtal: stöd, exempel, praktiska råd för att teckna, förvalta och följa upp
  - Register F-avtal
- Upphandlingsmyndigheten
  - Uppdrag att informera, vägleda och möjliggöra erfarenhetsutbyte
  - Föreslås få ytterligare uppdrag och bli beredskapsmyndighet
  - Beredskapsaspekter i offentliga kontrakt

BYGGFÖRETAGEN
Vi bygger Sverige på schyssta grunder

Fika

Återsamling 14:30

Rundabordssamtal

Fråga 1 Vilka krav bör finnas i kommunernas och regionens ordinarie ramavtal för att avtalen också ska fungera under kris eller höjd beredskap?

Fråga 2 Hur kan avtalen utformas så att även mindre och lokala företag kan delta, utan att kraven blir oproportionerliga?

Fråga 3 Vilka är de största frågetecknen kring hur samverkan mellan kommuner och företag ska fungera i praktiken?

Samhällsbyggardagen i Västernorrland 2026

Lars Redtzer

Chef branschutveckling,
Byggföretagen

Veronica Sandström

Kommunikationschef & ansvarig
för branschens beredskapsfrågor,
Maskinentreprenörerna

Torbjörn Westman

Beredskapsdirektör, Länsstyrelsen

Jan Röhlander

Näringslivsutvecklare,
Sollefteå Kommun

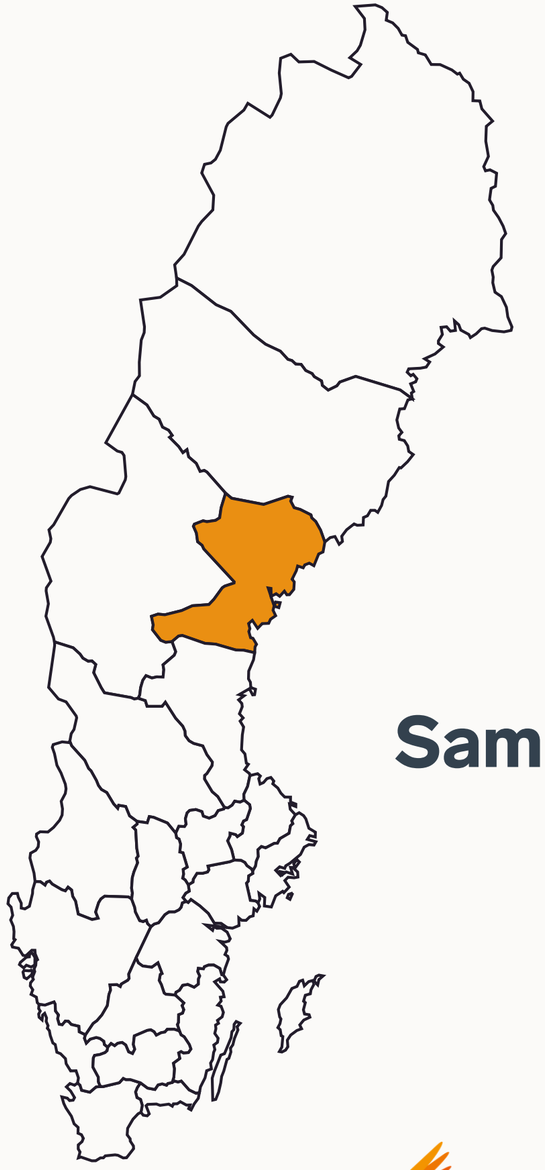
Simon Jörgensen

Regionsansvarig Norr,
Johnsons i Åre El AB

Anders Gustin

Strategisk branschsamordnare,
Installatörsföretagen

Fyll gärna i vår utvärdering

Tack för idag!

Samhällsbyggardagen i Västernorrland 2026

SVENSKT NÄRINGSLIV BYGGFÖRETAGEN Installatörs företagen | Almega | MASKIN ENTREPRENÖRERNA